

«Քայլ առ քայլ» բարեգործական հիմնադրամ

«Նախադպրոցական հաստատության մանկավարժական
աշխատողների մասնագիտական կարողությունների և
հմտությունների զարգացման» ծրագիր

ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ

Թեմա՝ <<Սաների հայրենաճանաչողության ձևավորման
կարևորությունը>>

Դաստիարակ՝ Արմինե Սահակյան
Մանկապարտեզ՝ «73 մուր մանկապարտեզ » ՀՈԱԿ

2022թ.

Ներածություն -3

Հայրենասիրական դաստիարակության նպատակը-4

Նախադպրոցականներին հայրենասիրական ոգով դաստիարակելու կարևոր կետերը-5

Հայրենասիրությանն ու հայրենաճանաչողությանն ուղղված իմ աշխատանքը-7

Եզրակացություն-12

Առաջարկություն-13

Գրականություն-14

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒ Ն

❖ Ով չի ճանաչում իր հայրենիքը, չի կարող ճշմարիտ սիրել նրան:

Ռաֆֆի

❖ Հայրենիք մի սպասեք օտարից և ճակատագրից, եթե դա ձեր արյունով պաշտպանելու չափ հայրենասեր չեք:

Գարեգին Նժդեհ

❖ Նա, ով չի սիրում իր հայրենիքը, ոչինչ չի սիրում:

Ջորջ Բայրոն

Հայրենասիրությունը սկսվում է հայրենաճանաչողությունից: Հայրենաճանաչողության դաստիարակելը այսօրվա կարևորագույն խնդիրներից մեկն է: Նախադպրոցական տարիքի երեխաների հայրենասիրական դաստիարակության գործընթացը անհրաժեշտ է սկսել նախադպրոցական հաստատություններում, որի հիման վրա էլ կձևավորվի նրանց հայրենաճանաչողությունը: Սերմանելով սեր հայրենիքի, քաղաքի, հայրենի բնության հանդեպ, ծանոթացնելով երկրի մշակույթին և պատմությունը՝ յուրաքանչյուր երեխա յուրովի է ընկալում իրեն շրջապատող միջավայրը: Այդ պատճառով էլ հայրենաճանաչողության ուսուցումը պետք է սկսել հայրենասիրական զգացմունքների ուսուցմամբ: Հայրենաճանաչողությունը բարոյական և հայրենասիրական կրթություն է: Հայրենաճանաչողության արժեքային համակարգի ձևավորումը պետք է դրվի ընտանիքում և մանկապարտեզում:

Գլուխ 1

Հայրենասիրական դաստիարակության նպատակը

*Հայրենիքը սիրում ես
ոչ թե նրա համար, որ մեծ է
այլ նրա համար, որ քոնն է:
Սենեկա*

Հայրենասիրական դաստիարակությունը հայրենիքի հանդեպ սիրո դաստիարակությունն է: Նրան նվիրվածությունը նրա հանդեպ պատասխանատվությունը:

Նախադպրոցական տարիքի երեխաների հայրենասիրական դաստիարակության խնդիրները բավականին շատ են: Հիմնականը սովորում են սիրո զգացում իր հայրենի բնության, ընտանիքի եվ տան համար, ինչպես նաեվ ուղղակիորեն այն երկրի պատմությունն ու մշակույթին իրտեղ նա ապրում է:

Պետք է հաշվի առնել, որ յուրաքանչյուր երեխա զգում է զգացմունքների օգնությամբ իրեն շրջապատող իրականությունը:

Ահա թե ինչու ցանկացած աճող սերնդի հայրենասիրական դաստիարակությունը պետք է սկսվի սիրո զգացումն իր հայրենի քաղաքի, բակի, մանկապարտեզի, երկրի նկատմամբ:

Հայրենասիրություն սերմանելու գործընթացը գաղափարական աշխատանքի անբաժանելի մասն է ու հիմնական խնդիրներից մեկը:

Դաստիարակի եվ ծնողի խնդիրն է երեխաների մեջ հնավաորինս արբացնել սերը հայրենի հողի նկատմամբ:

Նրխնց մեջ ձեվավորել այնպիսի բնավորության գծեր, որոնք կոզնեն նրանց դառնալ արժանավոր մարդ եվ իրենց երկրին արժանի քաղաքացի:

Նախադպրոցական տարիքի երեխաների ծանոթությունը հայրենի քաղաքի, տարածաշրջանի հետ երկար եվ բարդ գործընթաց է :Դրական արդյունքի կարելի է հասնել միայն համակարգված աշխատանքով:

Երեխաներին պետք է սովորացնել սիրել իրենց քաղաքը հասկազնել որ իրենց քաղաքը հայէենիքի մի մասն է:

Հայրենասիրական դաստիարակության համար նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունները օգտագործում են աշխատանքի տարբեր մեթոդներ եվ ձեվեր՝հաշվի առնելով երեխայի աշխարհայացքը:

Այդ նպատակով արդյունավետ եվ հետաքրքիր աշխատանքներում ներառվում են զբոսանքներ,էքսկուրսիաներ,դիտումներ ,դիտարկումներ,բացահայտումներ որոնք ավելի կմոտիվացնեն երեխաներին սյուն թեմայի ընկալմանը եվ յուրացմանը:

Հայրենասիրականզգացմունքների ձեվավորումն ավդլի արդյունավետ է եթե մանկապարտեզը սերտ կապ հաստատի ընտանիքի հետ:Ընտանիքի հետ աշխատանքում մանկապարտեզը պետք է ապավինի ծնողներին որպես երեխայի անհատականության ձեվավորման իրավահավասար մասնակիցներ:

Հայրենաճանաչողության դաստիարակությն նպատակն է կրթել հայրենասեր ով սիրում է իր հայրենիքը,հավատարիմ է հայրենիքին:

Ավագ նախադպրոցական տարիքում զաէգանում են բարձր սոցիալական մոտիվներ եվ զգացմունքներ:

Այս ազդեցության արմատները գտնվում են ժողովրդի լեզվում որ երեխան սովորում է երգերից,խաղերից տպավորություններով հայրենի բնության աշխատանքի սովորոյթների մասին,որում նա ապրում է:

4.1 Նախադպրոցականներին հայրենասիրական ոգով դաստիարակելու կետերը

Հայրենաճանաչողության դաստիարակությունը դաստիարակների և սաների միջև մի գործընթաց է որն ուղղված է հայրենասիրական զգացմունքների զարգացմանը: Սրա նպատակն է կրթել համոզված հայրենասեր, ով սիրում է իր հայրենիքը, հավատարիմ է հայրենիքին, պատրաստ է ծառայել և պաշտպանել հայրենիքը:

Երեխաների հայրենաճանաչողության դաստիարակությունը նախադպրոցական ուսումնական հաստատության հիմնական խնդիրներից է:

Այս ուղղությամբ գոյություն ունի մեթոդաբանական գրականություն: Դրա հիման վրա կրթական աշխատանքի այս ուղղությամբ կարելի է առանձնացնել առաջադրանքների մի ամբողջ համալիրը:

- Երեխայի սերը բարձրացնել իր ընտանիքի, տան, մանկապարտեզի, քաղաքի կամ գյուղի. փողոցի նկատմամբ:
- Երեխաների իմացություն իր արմատների մասին: Երեխաների ծանոթացում քաղաքի պատմությանը և ենթակառույցներին:
- Երեխաների ծանոթացում պետության խորհրդանիշներին դրոշ, զինանշան, օրհներգ:
- Այցելել մշակութային վայրեր՝ հուշարձաններ, թանգարաններ:

Մի շարք աշխատանքներ դեռևս կարելի է նշել Այս խնդիրները լուծվում են երեխաների գործունեության բոլոր տեսակներում խմբասենյակում, խաղերում, առօրյա կյանքում: Դրանք երեխայի մեջ դաստիարակում են հայրենաճանաչողություն Երեխայի հայրենաճանաչողության դաստիարակությունը մանկավարժական բարդ գործընթաց է: Այն հիմնված է հայրենասիրության՝ որպես անհատական որակի ձևավորման վրա:

Յուրաքանչյուր տարիքային փուլում հայրենաճանաչողություն և հայրենասիրական դաստիարակության դրսևորումներն ունեն իրենց առանձնահատկությունները

Ավագ նախադպրոցական տարիքի երեխաների մոտ հայրենասիրությունը սերմանելու նպատակն է ձևավորել նրանց բարի գործեր և արարքներ կատարելու անհրաժեշտություն:

Երեխաների հայրենաճանաչողություն ասելով հասկանում ենք մեծահասակի և երեխաների փոխգործակցությունը համատեղ գործունեության և հաղորդակցության մեջ ,որն ուղղված է երեխայի մեջ մարդու համընդհանուր բարոյական որակների բացահայտմանն ու ձևավորմանը:

Դաստիարակի աշխարհայացքը, նրա անձնական օրինակը, դատողությունները, ակտիվ կյանքի դիրքը դաստիարակության ամենաարդյունավետ գործոններն են:

Եթե ուզում ենք, որ մեր երեխաները սիրեն իրենց երկիրը ,իրենց քաղաքը պետք է նրանց ցույց տանք գրավիչ կողմից:

Բայց չափահասի ոչ մի գիտելիք արդյունք չի տա, եթե նա ինքը չի սիրում իր երկիրը, իր քաղաքը, իր ժողովրդին: Երեխայի հայրենաճանաչողությունն ու հայրենիքի հանդեպ սիրո զգացումը սկսվում է ամենամոտ մարդկանց՝ հոր, մոր, տատիկի, պապիկի հանդեպ սիրուց:

Եվ տունը, բակը, որտեղ նա մեկից ավելի քայլել է, տեսարանը բնակարանների և մանկապարտեզի պատուհաններից, որտեղ նա ուրախություն է ստանում իր հասակակիցների հետ շփվելուց, և իր հայրենի բնությունը՝ այս ամենը Հայրենիք է:

Գլուխ 2

4.2 Սաների հայրենաճանաչողության ձևավորման կարևորությունը նախադպրոցական հիմնական հաստատությունում:

Հետազոտության ժամանակ կիրառել են ԽԻԿ- համակարգը , իրականացրել են ավագ խմբի երեխաների հետ:

Պարապմունքը արձանագրվել է մեթոդիստի կողմից:

Աշխատանքս պլանավորել են համալիր ծրագրով , հաշվի առնելով տարիքային չափորոշային զարգացման ոլորտը:

4.3 Միջավայրը -խմբասենյակ

նյութերը - դրոշ, զինանշան, մանր և խոշոր կառուցողականներ, գլուխկոտրուկներ, նկարներ տեսարժան վայրերով, կրծքանշաններ:

Պարապմունքի պլան

Թեման- Իմ հայրենիքը Հայաստանն է : Պարապմունքի տեսակը ` գրույց (2-3) պարապմունքի ընթացքում:

Նպատակը- Ծանոթացնել և իրազեկել հայրենիքի քարտեզի , ՀՀ դրոշի, զինանշանի, օրհներգի մասին:

Զարգացնել- Երեխաների կապակցված խոսքը, հաղորդակցումը, մտքերի փոխանակումը:

Ընթացքը- Խթանման փուլ

Առավոտյան հանդիպում- երեխաներ երբ դուք առավոտյան եկաք մանկապարտեզ ճանապարհին ի՞նչ շենքեր և շինություններ տեսաք:

Այդ բոլորը կառուցված են մեր հայրենիք հողի վրա: Այժմ եկեք մենք էլ միասին մանր և խոշոր կառուցողականներով կառուցենք մեր տունը, որտեղ ապրում ենք:

Մեթոդ՝ <<Մտածիր-զու՛յգ կազմիր - կիսվիր>> - ռազմավարության միջոցով երեխաները մտքեր են փոխանակում:

Երեխա պատասխան- իմը երկհարկանի է,

- Ես ապրում եմ բարձրահարկ շենքի 3-րդ հարկում:

- Մեր շենքի բակում կա խաղահրապարակ և լողավազան:

Յուրաքանչյուր երեխա իր գույգի լսածին տալիս է մեկ հարց:

Ե.պ.- Ձեզ թույլ են տալիս լողավազանում լողալ:

Ե.պ.- Ոչ

Արտահայտվում են խմբի երեխաները իրենց կարծիքները:

Իմաստի ընկալման - <<Բարձրաձայն ընթերցանություն>>

Երեխաները նստել են կիսաշրջանաձև .

Ես գրատախտակին տեղադրում եմ մեր հայրենիքի տեսարժան վայրերի պատկերներով նկարներ և երեխաներին առաջարկում մի պատմություն հորինել այս նկարի շուրջ:

Ե.պ- Ես ծնողներիս հետ ամռանը հանգստացել եմ Սևանում:

- Քույրիկիս դասարանի հետ գնացել եմ տառերի պուրակ:

- Այսօր Էրեբունի թանգարանի մոտով եմ անցել:

Երեխաների պատասխաններից հետո ընթերցեցի Սարմենի <<Հայրենիք>> բանաստեղծությունը և յուրաքանչյուր հատվածի մասին փակցրեցի համապատասխան նկարը (մեծ և փոքր սարեր, դաշտ, գետ, արև, ծաղիկ, ժպիտ, գիրք, մանկապարտեզ, գնդակ, ինքնաթիռ, աստղեր):

Զրույց բանաստեղծության շուրջ. << Հայրենիք >> Սարմեն

Երեխաներին բաց հարցեր եմ ուղղում:

- Ինչի մասին էր պատմում հեղինակը բանաստեղծության մեջ:

Ե.պ.- ...

Ի՞նչ է նշանակում Հայաստան բառը մեր բոլորի համար:

Ե.պ.- Հայաստանը իմ տունն է:

- Իմ մանկապարտեզը

- Իմ ծննդավայրը:

Դ.- Ինչպես են անվանում մեր հանրապետությունը:

Ե.պ.- Հայաստանի Հանրապետություն:

Դ.- Երեխաներին ցուցադրեցի աշխարհագրական քարտեզը, ցույց տվեցի մեր Հայաստանը ասելով.

- Եկեք քարտեզի վրա ցույց տանք Հայաստանի տարածքը և պատմենք ինչեր կան մեր երկրում:

Ե.պ.- բարձր և ցածր լեռներ, Սևանա լիճ, գետեր, սարեր:

- Ուշադիր դիտեք քարտեզը և որոշեք, որ գույներն են գերիշխում Հայաստանի տարածքում:

Ե.պ.- շականակագույնը սարերն են , կապույտը - գետերը, լճերը - կանաչը- դաշտերը և անտառները:

Ֆիզկուլտ դադար- <<Շոգեքարշ շարժվիր>>

Երեխաները կատարելով համապատասխան շարժումները հասան աթոռակներին:

Խաղ՝ <<Ճանաչիր որ՞ն է քոնը>>

Գրատախտակին փակցրեցի մի քանի երկրների դրոշները և զինանշանները (Ռուսաստան, Վրաստան, Ֆրանսիա, Հայաստան)

- Գտնել քո հայրենիքը խորհրդանշող նշանները և ներկայացնել:

- Ի՞նչ են խորհրդանշում այս գույները

Ե.պ.- կարմիրը - կակաչները, այրունը , ուրախությունը

կապույտը - երկինքը, ջրերը, լճերը

ծիրանագույնը - ցորենի հասկը, լեռները աշնանը, ծիրանը:

Ես ամփոփում եմ երեխաների պատասխանը:

Հայաստանի դրոշի գույներն են՝ կարմիրը -մեր ժողովրդի հաղթանակն է, կապույտը- Հայաստանի պարզ երկինքը, ծիրանագույնը- մեր ժողովրդի ստեղծագործ աշխատանքը:

Երեխաներին ցույց եմ տալիս մանկապարտեզի բակում ամրացված եռագույնը:

Առաջարկում եմ թվել ինչ պատկերներ են տեսնում զինանշանի վրա:

Ե.պ.- առյուծ, արծիվ, լեռ , վահան

-Այո, դուք ճիշտ եք, այստեղ պատկերված են այն խորհրդանիշները ինչով հայտնի է մեր երկիրը և միշտ պաշտպանության կարիք է զգացել:

Երրորդ խորհրդանիշը՝ - Օրհներգն է:

Օրհներգը լսելիս կամ երգելիս ոտքի ենք կանգնում և աջ ձեռքը սեղմում սրտին: Դա նշանակում է, որ սիրում ու հպարտանում ես քո հայրենիքով:

Երգի ունկնդրում օգտագործվել է ձայնարկիչ:

Կշռադաստման փուլ- Երեխաներ ձեզ դուր եկավ այսօրվա մեր զրույցը:

Ի՞նչ նոր բան իմացանք:

Ե.պ.- Ես իմացա, որ Հայաստանի քարտեզը նման է աղջկա:

- Քարտեզի վրա տեսա կապույտ գույնով Սևանա լիճը:

-Ես արդեն կարող եմ ասել ի՞նչ է պատկերված զինանշանի վրա:

Օրվա II կես

Երեխաներին բաժանել եմ 4 խմբի: Ամեն խմբին տրամադրել եմ գլուխկոտրուկ նկարներ՝ Երևանի տեսարժան վայրերով (<< հրապարակ, Էրեբունի թանգարան, Սասունցի Դավթի արձանը , Զվարթնոց օդանավակայանը):

Առաջադրանքը ճիշտ կատարելու արդյունքում բոլորը խրախուսվեցին եռագույն դրոշի կրծքանշանով:

Դաստիարակ - ծնող - երեխա կապը

Ծնողներին առաջարկեցի ստեղծել պաստառ <<Մեր չքնաղ հայրենիքը>> թեմայով:

Ծնողներին առաջարկել եմ տանը երեխաների հետ դիտել <<Անահիտ>> և <<Սասունցի Դավիթ>> մուլտֆիլմը:

Իմ հետազոտության արդյունքում- նկատեցի, որ ծնողները պատմել և այցելություններ են կատարել մեր հայրենիքի պատմական և տեսարժան վայրերը: Սաների ակտիվ պատասխաններից զգացի նրանց սերն ու ուշադրությունը իրենց Հայրենիքի նկատմամբ:

Հետազոտության վերջնարդյունքը

- Կհորինեն նկարների շուրջ նոր պատմություններ հայրենիքի մասին:
- Կնկարագրվեն ուրվագծված տեսարժան վայրերը:
- Կստանան նոր հանձնարարություններ կառուցողականներով կառուցելու:
- Կայցելեն պատմամշակույթային կենտրոն:
- Կձանոթանան հայրենիքի պատմության հետ:

Մեթոդիստի դիտարկում

- Թեմատիկ զրույցի միջոցով զարգացրեց երեխաների կապակցված խոսքը, ստեղծագործական միտքը:
- Դաստիարակեց սիրո և հպարտության զգացում:
- Սովորեցին օգտագործել պատկերավոր բառեր և արտահայտություններ հայրենիքի մասին:
- Պարապմունքի ընտրված դիդակտիկ նյութերը համապատասխանում էր թեմային:
- Դասդոտիարակի կողմից շատ կարևոր թեմա էր ընտրված , քանի որ հայրենաճանաչման առաջին սերմերը ցանվում են նախադպրոցական հաստատությունում:

Եզրակացություն

Հայրենասիրական զգացմունքների ձևավորումն ավելի արդյունավետ է, եթե մանկապարտեզը սերտ կապ հաստատի ընտանիքի հետ:

Նախադպրոցականներին միջավայրին ծանոթացնելու գործընթացում ընտանիքը ներգրավելու անհրաժեշտությունը բացատրվում է հատուկ մանկավարժական կարողություններով, որոնք ունի ընտանիքը: Նրանց սոցիալական կողմնորոշումը բարենպաստ պայմաններ է ստեղծում ավելի բարձր բարոյական զգացմունքների դաստիարակության համար:

Հայրենաճանաչողության դաստիարակության մեջ հաջողության կարելի է հասնել, եթե մեծերն իրենք իմանան և սիրեն իրենց երկրի, քաղաքի կամ գյուղի պատմությունը: Մենք պետք է կարողանանք ընտրել այն գիտելիքները, որոնք հասանելի են նախադպրոցական տարիքի երեխաներին, ինչը կարող է երեխաներին ոգևորել և հպարտանալ:

Առաջարկություններ

Ելնելով նշվածից՝ առաջ են եկել հետևյալ առաջարկությունները

- Մենք պետք է օգտագործենք բոլոր տեսակի բանահյուսությունները՝ հեքիաթներ, ասացվածքներ, երգեր, տաղեր, պարեր: Ժողովրդական արվեստում պահպանվել են բարոյական արժեքներ բարության, գեղեցկության, ճշմարտության, քաջության, աշխատասիրության և հավատարմության գաղափարների շուրջ:
- Շրջապատող առարկաներ, որոնք առաջին անգամ են արթնացնում երեխայի հոգին, նրա մեջ գեղեցկության զգացումը, հետաքրքրություն են սերմանում, պետք է լինեն ազգային: Սա օգնում է երեխաներին վաղ տարիքից հասկանալ, որ նրանք հայ ժողովրդի մի մասնիկն են:

Գրականություն

1. Դաշնային օրենքը <<Կրթության մասին Ռուսաստանի Դաշնություն>> Մոսկվա 2013թ.:
2. Նախադպրոցական կրթություն FS ES ,Ռուսաստանի Դաշնության կրթության և գիտության նախարարության 2013 թ. հոկտեմբերի 17-ի թիվ 1155 հրամանը:
3. Բելգորոդի շրջանի կրթության վարչության տեղեկատվական մեթոդական նամակ <<Ուսումնական գործընթացի կազմակերպում նախադպրոցական տարիքի նախադպրոցական կրթության դաշնային պետական կրթական չափորոշիչի ներդրման շրջանակներում >>. ուսումնական հաստատություններ Բելգորոդի մարզը 2014-2015 թթ. ուսումնական տարին:
4. Երեխաներին դաստիարակել ժողովրդական մշակույթի ավանդույթների վրա / vatman v.p., - Վոլգոգրադ 2008թ.:
5. Երեխաների դաստիարակությունը ռուսական մշակույթի ավանդույթների վրա / Լունինա Գ.Վ., -Մ., 2005թ.:
6. Բարոյական զգացմունքների կրթություն ավագ նախադպրոցականների մոտ /Էդ. Վինոգրադովա Ա. Մ., -Մ., 1980թ.: